

Tekniska högskolan i Linköping
Matematiska institutionen
Matematisk statistik, Jan Olheim

MATEMATIK: Statistik

92MA31 STN2 , 92MA37 STN2

TENTAMEN MÅNDAGEN DEN 14 JANUARI 2013 KL 8.00-12.00.

Hjälpmedel: Formler och tabeller för 92MA31/92MA37 samt räknedosa med tömda minnen.

Varje korrekt löst uppgift ger 3 poäng. Tredelade uppgifter ger 1 poäng per del.

För betyget godkänd krävs minst 8 poäng. För väl godkänd minst 14.

Jourhavande lärare: Jan Olheim, tel 28 14 53.

1. Den kontinuerliga slumpvariabeln X har täthetsfunktionen

$$f(x) = \frac{x^3}{4} \quad 0 \leq x \leq 2$$

Bestäm

a) väntevärdet $E[X]$

b) variansen $V[X]$

c) ett tal a så att $P(X \leq a) = 0.75$

2. Låt X vara Bin(16, 0.4) Beräkna

a) $P(X = 7)$

b) $P(X \geq 4)$

c) $P(X \leq E[X] + 2 D[X])$, där $E[X]$ är väntevärdet och $D[X]$ är standardavvikelsen.

3. Livslängden (i timmar) för en viss typ av pennor anses vara en slumpvariabel X , där $\ln X$ är $N(\mu, \sigma)$.

En studie i ett klassrum gav följande (logaritmerade) värden:

7.0 6.6 6.4 6.8 6.4 6.3

- a) Bilda ett 95% konfidensintervall för μ (2p)
- b) Verkar det rimligt att den verkliga förväntade livslängden är 1000 timmar? (1p)

4. Man tror att minst 60% av svenska folket stöder monarkin. För att undersöka detta väljer man ut n personer och frågar efter deras inställning till monarkin.

Ungefär hur stort måste n vara för att man skall kunna bilda ett approximativt 95% konfidensintervall av längden 0.10 för p ?
(p = andelen svenskar som stöder monarkin)

5. Låt den kontinuerliga tvådimensionella slumpvariabeln (X, Y) ha täthetsfunktionen

$$f(x,y) = 1/2 \quad 0 \leq x \leq 2, 0 \leq y \leq 1$$

- a) Bestäm de marginella täthetsfunktionerna $f_X(x)$ och $f_Y(y)$
- b) Är X och Y oberoende? Motivera.
- c) Beräkna $P(X < Y)$

6. 4 flickor och 4 pojkar ställer sig slumpmässigt på ett led.

- a) Hur stor är sannolikheten att alla pojkar hamnar bredvid varandra?
- b) Hur stor blir sannolikheten i a) om man istället ställer sig i en ring?
- c) Hur stor är sannolikheten att det blir varannan pojke, varannan flicka?

Sannolikheten i c) blir densamma, oavsett om man står på led eller i ring. Välj själv vilket du vill räkna på.

1 92MA31/37-Lösningsförslag 130114

1.

a) $E[X] = \int_0^2 x f(x) dx = \int_0^2 x \frac{x^3}{4} dx = \frac{8}{5} = 1.6$

b) $E[X^2] = \int_0^2 x^2 \frac{x^3}{4} dx = \frac{8}{3}$
 $V[X] = E[X^2] - E[X]^2 = \frac{8}{3} - \left(\frac{8}{5}\right)^2 = \frac{8}{75} \approx 0.11$

c) $P(X \leq a) = \int_0^a \frac{x^3}{4} dx = \frac{a^4}{16} = \frac{3}{4} \Rightarrow a^4 = 12 \Rightarrow a \approx 1.86$

2.

X är Bin (16 , 0.4)

a) $P(X = 7) = P(X \leq 7) - P(X \leq 6) = 0.7161 - 0.5272 = 0.1889$ (tabell)

b) $P(X \geq 4) = 1 - P(X \leq 3) = 1 - 0.0651 = 0.9349$

c) $E[X] = 16 \cdot 0.4 = 6.4$ $D[X] = \sqrt{16 \cdot 0.4 \cdot 0.6} \approx 1.96$

$E[X] + 2D[X] = 10.3$

$P(X \leq 10.3) = P(X \leq 10) = 0.9809$

3.

a) Sätt $Y = \ln X$

$\bar{y} = 6.58$ $s^2 = \frac{\sum (y_i - \bar{y})^2}{5} = 0.0737 \Rightarrow s = 0.27$

$\frac{\bar{Y} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{6}}}$ är t(5)

95% konfidensintervall för μ :

$\bar{y} \pm 2.571 \cdot \frac{s}{\sqrt{6}}$ dvs 6.58 ± 0.28 eller (6.30, 6.86)

b) $\ln 1000 = 6.91$ hamnar utanför intervallet.

Alt.: Intervall för förväntad livslängd: $= (e^{6.30}, e^{6.86}) = (545, 954)$

Slutsats: Den förväntade livslängden är mindre än 1000.

4.

X = antalet personer (av n) som stöder monarkin.

X är Bin (n, p) $\approx N(np, np(1-p))$. $\hat{p} = \frac{X}{n}$

Vi får ett 95% intervall för p :

$$\left(\hat{p} - 1.96\sqrt{\frac{p(1-p)}{n}}, \hat{p} + 1.96\sqrt{\frac{p(1-p)}{n}} \right)$$

$$1.96\sqrt{\frac{p(1-p)}{n}} \approx 0.05 \quad p = 0.6 \text{ ger } n \approx 369. \quad (p = 0.5 \text{ ger } n \approx 384).$$

5.

$$f_x(x) = \int_y f(x, y) dy = \int_0^1 \frac{1}{2} dy = \left[\frac{y}{2} \right]_0^1 = \frac{1}{2} \quad 0 \leq x \leq 2$$

$$f_y(y) = \int_x f(x, y) dx = \int_0^2 \frac{1}{2} dx = \left[\frac{x}{2} \right]_0^2 = 1 \quad 0 \leq y \leq 1$$

b) $f_x(x) \cdot f_y(y) = \frac{1}{2} \cdot 1 = \frac{1}{2} = f(x, y)$ X och Y är oberoende

c) $P(X < Y) = \int_{y=0}^1 \int_{x=0}^y \frac{1}{2} dx dy = \int_{y=0}^1 \left[\frac{x}{2} \right]_0^y dy = \int_0^1 \frac{y}{2} dy = \left[\frac{y^2}{4} \right]_0^1 = \frac{1}{4}$

Alt: (X, Y) är likformig på en rektangel med arean 2.

Området där $X < Y$ blir en triangel med arean 1/2.

$$P(X < Y) = \frac{1}{2} = \frac{1}{4} \quad \text{Rita figur!}$$

6.

Det finns 8 platser. Pojkarna (eller flickorna) kan placeras på $\binom{8}{4} = 70$ sätt (utan inbördes ordning).

a) antalet gynnsamma utfall = 5 (platserna 1-4, 2-5, 3-6, 4-7, 5-8)

b) antalet gynnsamma utfall = 8 (utfallen i a samt

6 7 8 1, 7 8 1 2, 8 1 2 3)

c) Endast 2 gynnsamma utfall: 1 3 5 7 resp 2 4 6 8

Sökta sannolikheter: 5/70, 8/70 resp 2/70